

BULLETIN FÖR SVENSKA
STRÅKLÄRARFÖRBUNDET
NR 2 SOMMAREN 2009

esta

Newsletter

Stråkdagar i Göteborg i höst

Substantiella årsmötesdagar i Malmö

BUSKAID - Stråkpedagogik som samhällsresurs

ESTA Newsletter
Nummer 2 våren 2009

Innehåll:

Stråkdagar i Göteborg i oktober.....4

Rapport från Wien-konferensen.....6

BUSKAID - Stråkpedagogik som samhällsresurs.....8

Nacka Musikskola spelade med Radiosymfonikerna...10

Rapport från årsmötet i Malmö i mars.....12

Bengt Nilsson till minne.....14

Welinpriset 2009.....15

TA DIG TON! med Marita Sandberg.....16

STRÅKPLANKET med Catharina Gruner Kronqvist..18

Protokoll från årsmötet.....19

Falun 2011.....20

Folkmusik - stråkläger i Norrbo i Hälsingland.....21

PRESENTATIONEN: Skånelåtar för småspelmän
 av Ninni Carr.....22

European String Teachers Association

European String Teachers Association
 Centralt sekretariat:
 Silvia Meier, ESTA-Schweiz, Murbacherstrasse 22, CH-4056 Basel 22
 Tel : (0041/61) 321 20 18
 e-post: esta-sekretariat@gmx.ch
 President: Edith Peinemann (D)
 Vice president: Eva Bogren (SE)
 Kassör: Käthi Gohl (CH)
 Övriga ledamöter: Karen Valeur (DK), Peter Esswood (GB)

Omslagsbilden: Rosemary Nalden flirtar med publiken...

är en publikation utgiven för Svenska Stråkläraryrket.

Ansvarig utgivare: Gunnar Crantz

Redaktör: Per Helders

Artiklar, inlägg, recensioner etc är välkomna och skickas till:

estanews@esta.se

ESTA Newsletter/Per Helders

Kristinedalsbacken 3

131 46 Nacka

Tel. 070-535 41 26

Copyright för artiklar och inlägg: SSF och enskilda författare. Redaktionen förbehåller sig rätten att redigera inkommet material. Innehållet i publikationen ger ej uttryck för centrala ESTA:s åsikter i skilda frågor. Eftertryck tillåtet endast efter tillstånd och med angiven källa.

Medlemskap i SSF kostar 350 kr/år för aktiva och stödjande medlemmar, 100 kr för studenter och pensionärer.

Pg 88 69 57-0

OBS! Glöm inte att ange namn och adress tydligt samt att meddela eventuella adressändringar!

Annonspriser tills vidare:

Helt uppslag 3000 kr (färg 4500 kr)

Hel sida 1800 kr (färg 2700 kr)

Halv sida 900 kr (färg 1200 kr)

Mindre 600 kr (färg 900 kr)

För beställning, kontakta SSF, se nedan.

Manusstopp för nr 3 2009: 5 september

Svenska Stråkläraryrket

c/o Päivikki Wirkkala-Malmqvist

Kanalgatan 106

603 65 Norrköping e-post: sekreterare@esta.se

Pg 88 69 57-0

Hemsida: www.esta.se

Hedersordförande: Harald Thedéen

Hedersledamöter: Anders Sparf, Kjell-Åke Hamrén

Ordförande: Gunnar Crantz

Vice ordförande: Anna Lindal

Sekreterare: Päivikki Wirkkala-Malmqvist

Kassör: Johan Falk

Övriga ledamöter: Petra Hellquist, Leif Elving, Monika Jonasson och Per Helders

Suppleanter, tillika kretsombud: Hans Kennemark, Yvonne Bergström, Lars Jöneteg, Frank Lind, Stefan Valdemarsson, Bengt-Eric Norlén

Ordföranden har ordet

Välkomna till Falun!

En titt i kalendern påminner om att det är nästan exakt två år kvar. Två år kan tyckas vara en lång tid, men det är det inte i alla sammanhang, exempelvis detta. Vilket sammanhang avses då? Jo, naturligtvis att det är två år kvar till den 39:e ESTA-konferensen i Falun. Arbete att förbereda detta pågår via kvalificerade och självuppoftande krafter. Vi har en grupp som, enligt min fasta övertygelse, kommer att lyckas utomordentligt bra med att ro iland det komplicerade projektet en sådan konferens är. Och inte nog med att det kommer att ros iland. Det kommer att bli en konferens som det snackas om i decennier. Förutsättningarna finns, i flera avseenden. Detta är enormt spännande!

Alltså, vi har en rutinerad arbetsgrupp, vi har substantiella planer rörande konferensens innehåll, vi har djärva idéer om publicitet, vi har kontakter i departement och regering. Behövs mer?

Ja, du behövs! Varje stråklärare i Sverige måste vara medveten om att denna chans att förbättra villkoren för vår verksamhet inte återkommer i första taget. Sveriges stråklärarkollektiv behöver just din hjälp, just nu! Det är framför allt i två aspekter du behövs. Den viktiga: Kom med idéer, engagera dig i konferensen. Den ännu viktigare: Kom till Falun i juni 2011. Oavsett hur väloljad publicitetsapparaten blir, så kommer konferensens effekt att vara proportionell mot antalet konferensdeltagare. Vi hoppas mycket på stort deltagande från alla möjliga medlemsländer, men det viktigaste landet i detta avseende är Sverige! Genom att delta skänker du konferensens budskap en större tyngd. Så till sist är det du som avgör var detta äventyr slutar. Planera inför detta! Tala med din ar-

betsgivare redan nu! Vi kommer att ha kostnadseffektiva alternativ ifråga om boende och mat. Vi skriver gärna intyg till din arbetsgivare för att verifiera konferensens värde som fortbildning.

Två år går fort. Sverige ligger bra till för att visa på framtidens europeiska instrumentalundervisningsproblematik. Svenska ESTA ligger också bra till med planeringen inför Falun 2011. Ett flertal röster hördes vid den 37:e ESTA-konferensen i Wien i april, där man uttryckte sig positivt och med viss ebundran inför det faktum att svenska ESTA har en fungerande konferens-sajt redan drygt två år innan konferensen...

Så det svenska ESTA-laget med sina 490 spelare har goda odds inför 2011.

Vi kan ta en lagseger. Alla ni medlemmar har tillfälle att spela bollen. Spela vackert!

Var stolta!

Gunnar

...och några ord från redaktören

Kära läsare!

Du håller just sommarnumret av ESTA Newsletter i din hand. Förhoppningsvis är det snart midsommar och saker och ting börjar rätta till sig. Eventuellt är det redan efter midsommar, det beror lite på hur mycket man hatrar att göra på tryckeriet och på posten.

Vanligtvis kommer sommarnumret i maj, men alla stråklärare vet ju hur den tiden är... I mitt eget fall har det varit kompakt mycket att göra, och det är inte över än. En av många trevliga saker är att jag ska spela hårdrock på cello tillsammans med gamla elever inom kort. Aldrig försent med genrebreddning... Hoppas kunna återkomma om detta evenemang som faktiskt kan ha relevanta poänger för framtidens stråkpedagogik.

Vi är glada åt att kunna konstatera att vi kommer att Stråkdagar i Göteborg i höst. Vi är också glada att redan nu ha så rikhaltig information om detta i tidningen, vilket var en orsak till att den drojt något (tidningen alltså). Men som ni kan se, är det ett fint program som väntar. Och då kan ju alla planera detta i god tid.

Det är också spännande att vissa saker testas i Göteborg inför Falun 2011, exempelvis stråkklasser.

Nu väntar snart ett sommarlov som jag hoppas ska bli skönt och vilsamt för er alla. Själv ska jag segla en månad, och också undervisa på sommarkurser.

Sist men inte minst: Jag är glad åt den ökande strömmen av bidrag till ESTA Newsletter. Fortsätt så för er egen skull. Alla är välkomna.

Per Helders, redaktör

Per Helders, redaktör

STRÅKDAGAR

Välkommen till stråkdagarna i Göteborg 26-28 oktober 2009 Artisten

Nu har vi igen chansen att få ta del av inspirerande pedagogers kunskaper och erfarenheter. Här kommer en första information av stråkdagarna. Information finns också på Svenska Stråkläraryrkesförbundets hemsida: www.esta.se

2009 årets föreläsare är:

Mary Cohen violinist, pedagog och kompositör. Med över 60 pedagogiska böcker utgivna bla material för stråkkvartett för barn från 7 år kommer Mary Cohen bjuda på ett rikt material av pedagogiska ideer.

Catharina Gruner Kronqvist medverkar.

Lisbeth Vecchi som startade Stråkdagarna i Göteborg och som under senare år framför allt jobbar med ergonomi kommer i år att visa oss hur hon jobbar med videokamera för att hjälpa elever med problem. Här kan även du som har egna problem med spänningar och hållning få hjälp.

Mauno Järvelä har fått Finska statens kulturpris för arbetet med barn och folkmusik. Han är utbildad violinist från Sibelius akademien och har suttit stämledare i Radiosymfonikerna. Han är primarie i det världskända fiddlerbandet JPP.

Nackas musikklasser med **Kajsa Aspfors, Anna Arnesson och Lovia Engdahl-Nilsson** som ledare demonstrerar sitt sätt att jobba både i stor grupp som i små grupper.

Solveig Lomnäs Saving kommer och inspirerar oss med sitt enorma kunnande i cellometodik.

Erik Nordström, cellist med fantastiskt roliga arr för hela stråkensemblen. Presenterar här bla sin svit variationer i olika musikstilar över en polska, allifrån Praetorius till Bolero-inspirerad Ravel.

Jonas Franke-Blom, skicklig cellist och kompositör har som rubrik "Från cellist till batterist- cello , möjligheterna instrument!" Från pedagogens perspektiv ett sätt att inspirera eleverna.

Jan Alm basist i Göteborgs Symfoniorkester, lärare och kompositör. Några har kanske stiftat bekanskap med hans ABC stycken för bas och cello. Här presenterar han välklingande arr av spanska folkvisor.

Kunskapsforum ; Hur du lär ut på nätet , **Jakob Lind** med flera. Notläsningsmetodik á la Malmö musikhögskola, **Lars Jöneteg**. **Päivikki Wirkkala-Malmqvist** kommer att bjuda på sina ideer och sitt material om violinteknik i grupp.

Väl mött i höst!!

I GÖTEBORG

En stor attraktion under Stråkdagarna blir Mary Cohen som håller föredraget *The Child in the Modern World - How to adapt teaching processes*

Päivikki Wirkkala-Malmqvist visar på begäran idéer och träning för gruppundervisning i teknik

FAKTA OCH ANMÄLAN

Stråkdagarna 2009

Högskolan för scen och musik i Göteborg

Artisten

Hålltider:

Måndag 26 oktober	09.00 incheckningen börjar
Tisdag 27 oktober	19.00 Stråkfest (föranmälan)
Onsdag 28 oktober	12.00 Avslutning

Kursavgift (med fikor):
 2000 kronor för medlemmar i Svenska stråklärförbundet
 2500 kronor för icke-medlemmar
 Det finns ett begränsat antal **gratis** kursplatser för metodikelever mot en arbetsinsats.
 Stråkfest 200 kronor för samtliga

Inkvartering och mat ordnar man på egen hand. Turistinformationen i Göteborg har många länkar till bra hotell. Dessutom finns ett stort antal vandrarhem med god standard.

Anmälan

**Skickas till: päivikki1@hotmail.com eller per post till:
 Päivikki Wirkkala-Malmqvist, Kanalgatan 106,
 603 65 Norrköping**

Ja, **självklart** vill jag vara med på stråkdagarna på Artisten 26-28 oktober 2009!

Namn:

Medlem i SSF (ringa in): **Ja** **Nej** Metodikelev,
 högskola:.....

Instrument:

E-postadress:

Telefon (om möjligt mobilefon):

Arbetsgivarens organisationsnummer (om du själv står för din deltagaravgift : ange personnummer):

Vill delta i Stråkfest (200 kr, som betalas kontant vid incheckningen):
Ja **Nej**

Ange nedan eller i mailet eventuellt önskemål om specialkost till Stråkfesten (om du exempelvis inte tål gluten, mjölk eller ägg gäller detta även för fika under dagarna)

Den 37:e ESTA -

Mycket tradition

Kan man tänka sig en bättre plats för en ESTA-konferens än i den västerländska konstmusikens huvudstad Wien? Vi svenskar blir väl svaret skyldiga när vi själva ska försöka överträffa denna mycket väl organiserade konferens...

Allt har varit bra här i Wien. I skrivande stund sitter jag på hotellet dagen innan jag ska åka hem och försöker summera. Logistiken har varit perfekt. Gångavstånd till i stort sett allt som haft med konferensen att göra. Tydliga program och bra information. Tiderna har hållits någorlunda. Men framför allt en konferens med ett stort antal högkvalitativa punkter på programmet. Personligen minns jag Erich Höbarths masterclass i kammarmusik (stråkkvartett av Joseph Haydn) och det fantastiska föredraget av Rosemary Nalden om henne engagemang i Soweto i Sydafrika, vilket ni kan läsa om på annan plats i detta nummer av ESTA Newsletter.

På programmet har vi haft 29 föredrag och ett flertal konserter, bland annat i Musikverein.

Musikhögskolan i Wien

Finns det då inget som varit negativt? Inte mycket. Man kan möjligen tycka att simultantolkning skulle givit konferensen ännu större värde. Ungefär hälften av föredragen var på tyska, andra hälften på engelska. Det betyder tyvärr att många bara kunde tillgodogöra sig hälften av föredragen. Visserligen saxade man föredragen så att det ofta pågick två samtidigt, det ena på tyska och det andra på engelska, men ännu bättre hade det varit med simultantolkning.

Det har varit en traditionell konferens, en av de bästa som ESTA Newsletters nuvarande redaktör varit på. Emellertid: Frågan är om det är traditionella konferenser vi behöver. ESTA:s Central Board arbetar ständigt med att dra upp riktlinjer för hur ESTA:s verksamhet ska kunna nå ut och få fäste, både i samhället och hos politiker. En sak man tagit fasta på som saknas är att ESTA inte är särdeles känt hos vanliga politiker och vanliga människor. Vill man att detta ska ändras måste man kanske fundera över om det inte är dags att ompröva de traditionella idealens exklusivitet. Alla som är stråklärare vet att traditionen är central, det är inte fråga om

det. Snarare: Hur räddar vi traditionens ideal för framtiden i en föränderlig tid? Hur gör vi en konferens som inte speglar dåtid och nutid, utan framtid?

Men det är en fråga för den svenska konferensen, och vi ska inte fördjupa oss i detta, även om alla på förekommen anledning uppmanas att reflektera på egen hand. Nu ska det handla om..... Wien!

Våren bröt ut samtidigt i Stockholm och i Wien. Men det är klart, det skiljer ju ungefär 10 grader i temperatur... Hursomhelst var vädret kanon. Undertecknad var i Wien på 80-talet på sommarkurs, men då höll musikhögskolan till på Johannesgasse. Nu har man nya fina lokaler, strax öster om Karlsplatz, i stort sett lika centralt som tidigare. Vill ni veta vad ni missat (det var inga svenska deltagare förutom undertecknad samt Kjell-Åke Hamrén och Eva Bogren... pinsamt, men acceptabelt om det beror på att man laddar inför 2011) kan ni alltid kolla in den sajt som tidigare omnämnts här i ESTA Newsletter. Om man ska sammanfatta så är det bestående intrycket att det var enormt hög kvalitet. En fin detalj var också att konferensen inleddes med en mottagning i Wiener Rathaus, där en kvintett spelade Dvoraks stråkkvintett G-dur op. 77. Medlemmarna i kvintetten var Ulrike Danhofer, violin (ordförande i österrikiska ESTA och värd för konferensen), Kjell-Åke Hamrén, violin (tidigare vice ordförande), Bruna Giuranna, viola (ordförande i ESTA Italien), Käthi Gohl, cello (kassör i ESTA) samt Cathy Elliot, kontrabas (Chair of Management Committee, UK).

Det lät mycket bra, och det är kul att se att ESTA:s funktionärer kan ställa sig på scen och spela på den nivån. Men ännu mer fint är det att man därigenom manifesterar behovet av konkretisering av ESTA:s arbete. Vi behöver mer konkret samarbete, och där visade denna inledningskonsert på ett gott exempel. Fast varför inte förlägga en sådan aktivitet till en lokal där publiken inte behöver stå hela konserten?

Ett annat exempel på konkretisering är den stråkorkester som framträdde sista kvällen. Den bestod av duktiga ungdomar från de olika ESTA-länderna som coachats tillsammans av Ernst Kovacic. Orkesterns namn är ESTA Chamber Orchestra, och vi hoppas att

Här bodde Beethoven...

konferensen i WIEN

- hög kvalitet

den kommer att återuppstå vid kommande konferenser.

Konferensens tema var Joseph Haydn, som ju är jubilar i år. Ett citat från honom utgjorde också konferensens motto: *"Meine Sprache versteht man durch die ganze Welte"* (*Mitt språk förstår man över hela världen*). I konferensen ingick också en utflykt på måndagseftermiddagen och kvällen till Eisenstadt. Utflykten gick i Joseph Haydns fotspår, och gav bland annat konferensdeltagarna tillfälle att samspråka, vilket annars inte alltid är så lätt när dagarna är späckade med attraktiva föredrag.

Bland alla aktiviteter bör också nämnas ett intensivt arbete bland de personer som ansvarar för den europeiska sammanhållningen i ESTA, nämligen Central Board och de olika nationella förbundens presidenter och delegater. Ett omfattande strukturellt arbete med allt från stadgar till ESTA:s publika framtoning, ESTA:s internationella hemsida och ESTA som resurs i samband med internationella utbyten. Detta strukturella arbete har pågått en tid och resultat börjar synas, bland annat genom den nya hemsidan www.estastrings.org. Det är helt klart att ESTA som organisation för närvarande mognar och utvecklas, vilket också är nödvändigt.

Låt dig inspireras av bilderna, som bortsett från ovanstående får tala för sig själva. Sikta in dig på kommande konferenser. I för-

Masterclass med Bruna Giuranna

sta hand vår egen i Falun 2011, men om möjligt också konferensen i Brügge 2010.

Text och bild: Per Helders

Vären anländer till Musikhögskolan gård...

BUS

stråkpedagogik som samhälls

Ett av Wien-konferensens absolut mest enastående inslag var Rosemary Naldens föredrag om Buskaid – det projekt hon först kom i kontakt med 1992 och som hen sedan dess lett och utvecklat till något som måste liknas vid ett pedagogiskt och humanitärt mirakel.

Historien om Buskaid är historien om det som började en insamling i England till stöd för ett stråkprojekt i Soweto i Sydafrika. Rosemary Nalden var med från början och det blev så att hon åkte till Soweto första gången i april 1992. Hon slogs omedelbart av såväl de ytterst spartanska och många gånger kaotiska förhållanden under vilka undervisningen skedde, som den envisa beslutsamhet barnen uppvisade i sin önskan att få spela ett stråkinstrument. I början var Rosemary bara en observatör, men mycket snart kände hon att det fanns saker som kunde förbättras, och snabbt kunde barnens begåvning och entusiasm bättre tas tillvara. Barnen hade enskilda lektioner,

Foto: Pierre do Toit

De kommande åren besökte Rosemary stadsdelen Diepkloof i Soweto ett eller två gånger per år. Några gånger anordnade hon och hennes medarbetare veckolånga jullovsåger i bushen, där de kombinerade intensiv gruppundervisning med utomhusaktiviteter och aktiviteter för att höja miljömedvetenheten. Runt 40 barn deltog nu i projektet, och Rosemary började utveckla gruppundervisningen med nya undervisningstekniker. Själva gruppundervisningen baserade hon på metoder och material hon fått från Sheila Nelson.

Rosemary upptäckte hos barnen ett stort behov av stöd för att kunna uppnå en åtminstone modest grad av självständighet i sitt musicerande. Omständigheterna var ofta svåra, ibland extrema. Svagt stöd från familjen, nästintill obefintliga referensramar samt dåligt självförtroende gjorde att en första gigantisk svårighet måste övervinnas. Barnen måste lära sig läsa noter.

Notläsning

De flesta barnen lärde sig allt på gehör. Deras lärare till vardags tillhandahåll bara elementär hjälp, och ofta fanns ingen struktur eller plan i arbetet. Man lärde ut olika melodier, men visste inte så mycket om teknikuppgift. Att lära sig noter ”i efterhand” var ofta svårt för barnen, som inte såg poängen. Sedan ett årtionde

introduceras därför notläsning redan den första lektionen. Det material som används är *The Essential String Method Books 1 till 4*.

Med övertygelsen att alla barn måste lära sig noter följde en del nya problem. Det visade sig att många barn hade problem med ögonen och synen, förmodligen på grund av närheten till dammiga upplag för restprodukter från gruvor. När dessa ögonproblem kunde diagnostiseras, blev förbättringen tydlig, inte bara när barnen skulle läsa noter, utan även i den vanliga skolan.

Fysiska spänningar

Vidare uppstod problem med fysiska spänningar. När barnen plötsligt började koncentrera sig på de små nottecknen glömde de bort mycket av det övriga de skulle tänka på. Tillsammans med en iver att få det hela rätt, uppstod ofta skrapljud och dålig intonation. Rosemary hade redan från början noterat spänningar som hon var helt säker på att hon skulle komma tillrätta med. Hon märkte bland annat under bush-lägren att barnen hade ett utomordentligt naturligt sätt att röra sig, och funderade på hur detta skulle kunna kanaliseras till deras handhavande med instrumenten. Lösningen bestod dels av få barnen att känna samma känsla av frihet och flöde i sina rörelser med instrumentet som de kände när de lekte. Noggrant vald repertoar och grupplektioner utan musik, med rytmiska övningar på lösa strängar gav resultat; barnen anammade samma känsla av fysisk frihet när de spelade fiol som när de spelade fotboll eller dansade.

Intonation

Notläsningsambitionerna ledde hos barnen också till en ökad fokusering på vad de såg, och minskad fokusering på vad de hörde. Detta hade negativa effekter på en ofta redan tidigare instabil intonation. Rosemary och hennes team införde därför sångövningar på lektionerna. Ofta var pojkarna negativa till detta till en början, men vartefter har denna tveksamhet alltid lett till både en glädje att sjunga tillsammans och till en felfri intonation på stråkinstrumenten.

Rytm

Det torde vara en allmän föreställning att afrikaner är rytmiska av naturen, vilket stämmer. Men Rosemary upplevde ofta svårigheter att få barnen att spela tillsammans, att vara rytmiska ihop. Här arbetade man med att uppmuntra lyhörddhet, både visuellt och lyssningsvägen, för att bygga upp en känsla av puls som kom inifrån gruppen, och man undvek att applicera en extern puls. Detta gav till resultat att de lärde sig ett rytmiskt förhållningssätt som ledde till att de utvecklade fina ensembleegenskaper.

Ny skola

Då det ursprungliga projektet på många sätt fungerade dåligt, med utbildade lärare och pengar som försvann, beslöt Rosemary 1997 att starta en ny musikskola i Diepkloof. En stor portion mod krävdes och krävs fortfarande redan att arbeta i denna miljö. Våld, hot och oroligheter hör till vardagen. All infrastruktur är synnerligen spartansk, och den nya skolan huserade i ett litet slitet rum intill prästens kontor i en Lutherans kyrka. Två hundar, som var permanent bundna på gården, skällde och ylade oavbrutet, vilket Rosemary upplevde som enormt störande. De pedagogiska hjälpmedlen bestod av en bunt noter och en overhead-apparat.

BU SKAID

en ekonomisk och humanitär resurs

Foto: Rosemary Nalden

Ibland har Rosemary frågat sig ifall mer sofistikerade hjälpmedel och en bättre miljö från början hade haft stor betydelse för resultatet. Hon har kommit fram till att det trots de svåra omständigheterna inte skulle spelat så stor roll. Passionen att lära ut, och att lära sig, var hela tiden drivkraften som gjorde att alla var positiva och motiverade, trots omständigheterna.

Emellertid var trycket stort från barn som ville börja på skolan, och 1999 stod en ny byggnad klar, uppförd för ändamålet att hysa musikskolan.

Äldre hjälper yngre

Under sin tid i Soweto noterade Rosemary ofta hur äldre barn tog ansvar för yngre syskon, släktingar och vänner. Både pojkar och flickor hyser en äkta och stor tillgivenhet för små barn. I Rosemarys lilla musikmiljö blev det en naturlig tendens att de äldre eleverna hjälpte de yngre. Varför inte kanalisera denna vilja till något mer formellt genom att införa lärarutbildning, och utse "officiella" assistentlärare inom gruppen? Det skulle minska beroendet av hjälp utifrån, en hjälp som med få undantag visat sig vara opålitlig. Dessutom hade Rosemary sett att, trots avsaknad av erfarenhet som lärare och brist på formell utbildning, uppstod en särskild atmosfär i våra elever samarbete med yngre elever som understundom

Foto: Rosemary Nalden

gav ett bättre resultat än alla sofistikerade undervisningsmetoder tillsammans! På så sätt uppstod det mycket framgångsrika lärarutbildningsprogram som fortskridit oavbrutet sedan dess

Det finns mycket att berätta om de utmaningar Rosemary har mött och bemästrat, ofta på ett sätt som lett till att svårigheter genererat oväntade framgångar. Allt ryms inte i denna artikel, men ett exempel hon pekar på är barnens svårigheter att passa tiden. Ofta tillämpades "african time" det vill säga att man dök upp lite när man kände för det. Med mycken möda inpräntade Rosemary i barnen att en orkester är en metafor för vilket engagerat och fungerande samhälle som helst. Dess framgång, såväl organisatoriskt som i fråga om framförande, är helt beroende på det hängivna deltagandet av varje enskild medlem.

Begåvning

Rosemary har konstaterat att de slumpvis utvalda elever som hon låtit börja på skolan har uppvisat en genomsnittlig begåvning och mottaglighet som är mycket hög. Detta är svårt att förklara, men Rosemary menar att det handlar om att förvalta en naturlig ådra dessa barn har, nämligen de är utrustade med en djup och instinktiv kunskap om vad musik ytterst säger och det kan uttryckas. För henne var upptäckten av detta redan när barnen är unga mycket spännande och en del av det mirakel som Buskaid är.

Social utsatta

Många av barnen är socialt utsatta. Många saknar fäder, och samhället är patriarkaliskt i den bemärkelsen att kvinnan är underordnad, men samtidigt ofta tar den större delen av ansvaret. Dåligt självförtroende är något som ofta följer med uppväxten. Trygghet saknas ofta, och musikskolan utgör ofta barnens främsta sociala nätverk. Flera av de äldre pojkarna utgör viktiga manliga förebilder för den yngre. Skolan får därigenom en dubbelt viktig roll.

På föredraget fick vi ses en filmsnutt från 1996, där Samson, en då nioårig pojke fick sin första fiollektion. Han dök sedan upp på flera filmklipp, och vi fick följa hans utveckling. Idag arbetar han i Academy of St-Martins-in-the-Field...

En annan ytterst begåvad pojke vi fick se hette Gift. Han var faderlös och lite äldre än Samson, och hade hamnat i narkotikamissbruk. Detta förvärrades, och 2002 lämnade han fiolen och Buskaid i vredesmod. Under 2007, just innan det var försent, insåg han att han hade en framtid, eftersom han hade en solid grund som violinist. Han rehabiliterade sig drogfri helt på egen hand, och återvände till Buskaid. Med stort stöd från gamla kompisar och lärare fick han jobb i den lokala professionella symfoniorkestern. Ett fantastiskt exempel på hur musiken kan rädda en själ.

Den 11 januari 2009 hittade Gifts mor honom mördad i sitt skjul. Han hade blivit dödad, och hans kropp hade släpats in i skjulet. Trots upprepade ansträngningar har inte den lokala polisen lyckats lämna några upplysningar om vad som hände.

Per Helters

NACKA MUSIKSKOLA SINFONIETTA MED RADIOSYMFONIKERNA I BERWALDHALLEN

Det kom en inbjudan från Sveriges radios Symfoniorkester till Stockholms kulturskolor, att tillsammans spela en konsert i Berwaldhallen.

”Först till kvarn” blev Nacka Sinfonietta, Västerorts Ungdomssymfoniker (VUS), Stockholms ungdomssymfoniorkester SUSO, och blåsorkestern Söderdraget.

Varje orkester fick önska två verk att spela.

Nacka Sinfonietta valde *Sentimental Sarabande* ur *Simple Symphony* av B. Britten och *Allegretto* ur symfoni nr. 7 av L. von Beethoven

Allt har studerats in med ordinarie ledare och dirigent, Glenn Mossop som även dirigerade hela konserten i BwH. Vidare har orkestern fått lite extra gnuggning av 1:e Koncertmästare Bernt Lysell som besökt Sinfoniettans repetitioner vid ett par tillfällen.

Lördagen den 28/3 gick konserten av stapeln inför ett fullsatt jublande Berwaldhallen. Vid varje ungdom satt en etablerad Radiosymfoniker. Radiosymfonikerna fyllde på med egna musiker så det blev en fulländad symfoniorkester. Detta var ett fantastiskt initiativ av Radiosymfonikerna som har gett stor lust och inspiration för alla deltagare. Allt spelades in för P2 och sändes lördag 9/5 kl. 15.00

Lena
Thyregård cellolärare
vid Nacka Musikskola
070 209 30 69

Lena.thyregard@nacka.se

Notiser

Nya medlemmar

Ny bok för barn

Längre än längst är ett rytmikpedagogiskt material som utgår från barns fascination för rymden och som talar till både kropp och intellekt. För barn möjlighet att använda sin nyfikenhet och närma sig ett ämne genom att använda många sinnen öppnar det upp mycket större möjligheter för en fördjupad förståelse av stoffet, säger Emil Berglund,

projektledare på Gehrmans Musikförlag.

SVM, Sveriges Violinbyggarmästare, hade årsmöte på KMH i Stockholm. I samband med detta årsmöte, då man valde Stefan Lindholm till ny ordförande, hade man också gemensamma arbetsdagar.

LEIRE PEREZ
Blidvädersgatan
19 E
418 30 GÖTEBORG
031 - 713 23 01
073 - 909 34 18

INGRID TRULSSON
Lunden 160
468 90 VAR-GÖN
0735 - 31 33 44
V stud

STEFAN LINDHOLM
Kevingeringen
57, 2 tr
182 50 DAN-DERYD

Foto: Keith Saunders

KUNGSBACKA PIANOTRIO,

vår världsensemble med över 600 konserter på sitt samvete, återkommer i vanlig ordning till Falun, Musikkonservatoriet och Falu Sommarakademi som hålls där för tredje året. Ett drygt 40-tal har gallrats ut bland de många sökande. Nytt för i år är att en "juniortrio" bereds plats på kursen. Denna trio är inte anmäld i vanlig ordning, utan har handplockats nationellt. Medlemmarna är Johan Dalene från Norrköping (se mer om honom intill), Daniel Thorell (cello) från Stockholm samt Louise Swanteson (piano) från Limhamn. Juniortrion utgör förverkligandet av en pedagogisk idé som bygger på att de allra mest begåvade behöver en tidig stimulans. Denna stimulans består i detta fall av att få delta i en kurs som egentligen är avsedd för betydligt äldre musiker. Såvitt ESTA Newsletter känner till är detta försök i denna form en nyhet i Sverige, och med spänning ser vi fram emot hur dessa mycket unga begåvningar kommer att gilla läget...

Johan Dalene 8 år blev 3:a i *13th International Competition of Bohdan Warchal in playing the bow string instruments TALENTS FOR EUROPE*.

I hans serie var det 28 deltagare, vinnaren kom från Ryssland och 2:an från Polen. Johan spelade konsert av F. Seitz G-dur vilket var det obligatoriska stycket och sedan Kreislers Prelude & Allegro som eget val. Mamma Inger Dalene var pianist. Johan kommer från Norrköping, där han är elev till sekreteraren i Svenska Stråklärarförbundet Päivikki Wirkkala-Malmqvist. ESTA Newsletter gratulerar!

Svenska Stråkläraryrskörbundets ÅRSMÖTE I MALMÖ

Lördagen 28 mars och söndagen 29 mars hölls årsmöte på Musikhögskolan i Malmö. Lars Jöneteg med kollegor såg också till att tillresta styrelsemedlemmar och andra medlemmar fick ta del av ett rikt och trevligt pedagogiskt program i formen av öppet hus. Denna helg inleddes med att prefekten Sverker Svensson hälsade alla välkomna. Lars Jöneteg själv höll i stråkforum, samtidigt som celloforum ägde rum en trappa upp under ledning av Anders Wiberg assisterad av Helena Bertilsson. Efter detta kunde man besöka lektioner hos Wieska Szymczyńska, Hege Waldeland och Terje Moe-Hansen. Man kunde besöka både individuella lektioner och lektioner i kammarmusik. Sammantaget ett utomordentligt tillfälle att bekanta sig med den trevliga Musikhögskolan i Malmö.

Senare på lördagseftermiddagen hölls årsmötet. Resultatet av detta var bland annat att Sveriges Stråkläraryrskörbund fick en styrelse som var något annorlunda än innan årsmötet. Cellopedagogen Monika Jonasson valdes in som ersättare för Ingemar Edström, som går i pension. Monika, tidigare verksam i Östersund, bor numera i Luleå, och representerar därmed landets norra delar inom vårt förbund.

Efter årsmötet blev det en liten paus, följd av en konsert, där vi fick höra elever och lärare vid skolan spela, bland andra Elna och Ninni Carr samt Håkan Quennerstedt. Efter konserten bjöds det på trevligt samkväm med vin och tilltugg, och alla fick tillfälle att prata med alla om allt möjligt.

På söndagen samlades alla intresserade på tågstationen för en utflykt till Det Kongelige Danske Musikonservatorium i Köpenhamn. Färden gick snabbt över bron och tåget stannade just utanför det gamla radiohuset i Köpenhamn, numera ovannämnda musikhögskola. Efter rundvandring i de fina lokalerna gavs en konsert av Talentorkestern under ledning av Elisabeth Zeuten. Därefter avslutades 2009 års årsmötesdagar med en diskussion om aktuella och framtida problem inom stråkpedagogiken.

Text och bild: Per Helder

Anders Wiberg och Helena Bertilsson

Lars Jöneteg leder Stråkforum

Elna Carr har lektion för Terje Moe-Hansen

Jens Gösta Johansson

Maker, Restorer and Dealer of fine Violins, Violas and Violoncellos

Antonio Stradivari
1672 Cremona

NYLIGEN SÅLDA PÅ VÅRA KUNDERS BEGÄRAN!

Har du också ett instrument som
du vill sälja?

Leter du efter ett nytt
instrument?

Behöver ditt instrument
restaureras?

KONTAKTA JENS!

Nicola Gagliano
1760 Neapel

Via Palestro 1, 26100 Cremona, Italien. Tel. Sverige: +46-709-166882 Tel. Italien: +39-348-7286046
www.studiorestauro.com info@studiorestauro.com

Du är värd ett bättre instrument!

Försäljning av stråkinstrument och stråkar av högsta klass. Kvalificerad värdering, nybyggnation, renovering och tonjustering utförs av violinbyggarmästare med bred internationell erfarenhet.

SEBASTIAN SKARP

VIOLINATELJÉ

Regeringsgatan 72, 111 39 STHLM
Tel: 08-22 24 20 www.sebastianskarp.se

Certified Valuer
Stockholm Chamber of Commerce

Member of Entente Internationale des
Maîtres Luthiers et Archetiers D'Art

Violinbyggarmästarnas hedersmedlem har gått ur tiden.

Fiolbyggare Bengt Nilsson, har avlidit vid en ålder av 82 år. Han var den tredje generationen fiolbyggare Nilsson i Malmö och hedersmedlem i branschförbundet Sveriges Violinbyggarmästare.

Bengt hade en stor passion för inhemska stråkinstrument och hans omfattande forskning i ämnet resulterade i bland annat två hyllade publikationer.

"Trots att jag inte ens var tre år när farfar Nils dog, minns jag klart hans snälla ögon och vita, imponerande skägg. Det var en lycka att få sitta i hans knä medan hans gungstol sakta och rogivande rörde sig. Kanske var det så här som jag försätligt vaggades in i mitt blivande yrke"

Så här beskrev Bengt ett tidigt barnomsminne av sin farfar Nils, som var den förste fiolbyggaren i familjen Nilsson. Bengt Nilsson växte upp i Malmö och i samma hus som bostaden låg även den nilssonska fiolbyggerverkstaden. Från Bengts lekande med träbitar i unga år blev det snart lite undervisning i ämnet och så småningom blev han även till lite nytta i verkstaden. Med tiden blev uppgifterna mer och mer avancerade, men Bengts far Gottfrid Nilsson, var alltid noga med att systerlorna i verkstaden aldrig fick gå ut över sonens studier. Efter avslutad studentexamen och värnplikt var Bengt redo att på allvar träda in som medhjälpare i sin fars och farbrors verkstad. Men så småningom ville Bengt prova ett annat yrke och började vid SJ och utbildades till kontorsskrivare, innan hans kärlek till fioler fick honom att ta avsked från statens tjänst och till sin faders stora glädje återvända till familjefirman.

Tredje generationen fiolbyggare i Malmö

Efter läroåren hos sin far fick Bengt Nilsson 1952 ett stipendium av Malmö Industriförening för att komplettera sin utbildning med en studieresa ner till Tyskland. När hans far senare samma år avled fick Bengt, vid endast 26 års ålder, överta ansvaret för familjeföretaget som arbetade och handlade med det mesta inom stränginstrument. Men så småningom började tillverkning och reparationer av knäppinstrument bli olönsam, så Bengt lade om verksamheten till att endast innefatta stråkinstrument och 1968 lämnade den sista lutan verkstaden. Med tiden expanderade verksamheten och 1972 flyttade firman till större lokaler på Erikslustvägen, där den fortfarande ligger. När Bengt närmade sig pensionen överlämnades ansvaret för familjeföretaget successivt till sonen Roland Nilsson, men Bengt lämnade aldrig arbetet helt utan hade alltid kvar sin arbetsbänk på firman.

Parallellt med sitt yrkesliv som violinbyggare och stråkinstrumenthandlare var Bengt även mycket aktiv inom musiklivet. Som barn lärde han sig att spela fiol och blev tidigt musicerande i Malmö KFUM's symfoniorkester, för vilken han snart blev både dirigent och ledare.

Bengts forskning om Sveriges fiolbyggerhistoria

Trots att undertecknad tyvärr aldrig fick tillfälle att träffa Bengt Nilsson, har hans arbete och forskning gjort ett stort intryck och inspirerat. Hans publikationer utgör en viktig kunskapsbank om de äldre svenska violinbyggarna och när man läser hans böcker kan man inte undgå att bli smittad av författarens gedigna passion och intresse för, som han själv formulerade det, "de gamla svenska klanglådorna".

Bengt Nilsson var i ständig kontakt med kollegor och musiker runt om i landet på jakt efter att upptäcka fler stråkinstrument som skulle kunna bidra till ytterligare en pusselbit till Sveriges fiolbyggerhistoria. Tack vare hans arbete har vi idag en bra uppfattning om de svenska violinbyggarna under framförallt 1700-talet

och trots att antalet nyupptäckta instrument ständigt ökar, vilket var Bengts förhoppning och övertygelse, kommer hans gedigna arbete alltid vara en självklar grund för all fortsatt forskning på området.

Det främsta som publicerats inom området

Bengt Nilssons idé till att skriva sin första bok uppstod i samband med firma Nilssons 100-års jubileum 1988. På Malmö museum anordnade han en utställning med svensk fiolbyggerkonst, från dess begynnelse fram till omkring 1865 och det var dessa instrument som lade grunden till "Svensk Fiolbyggerkonst". Boken listar de kända violinmakarna från tiden, deras levnadsvillkor och kända arbeten.

2002 resulterade Bengt Nilssons sökande i en uppföljare med fokus på Sveriges främsta violinbyggare genom tiderna, Johann Öhberg. Framförallt Öhbergs celli har alltid varit eftertraktade i Sverige och utomlands, men trots att Öhbergs verk dyker upp hos violinmakare med jämna mellanrum, har ingen tidigare haft någon uppfattning om hur många celli som överlevt fram till idag. I sin bok "Johann Öhberg's ViolonCelli" listar Bengt Nilsson hela 60 celli, som han själv lyckats spåra upp eller på annat sätt samlat in information om.

Ett eget museum

Genom åren skaffade Bengt Nilsson en förnämlig samling av svenska stråkinstrument, med vilka han skapade sitt eget museum. I källarlokalerna på firma Nilsson i Malmö huserar den permanent utställningen "Nilsson genom tiderna" tillsammans med andra svenska instrument, från 1700-talet och framåt.

För att hedra vår medlem och respekterade kollega, höll Sveriges Violinbyggarmästare nyligen en tyst minut till Bengt Nilssons minne, under branschförbundets årliga möte.

Bengt Nilsson

Stefan Lindholm

Ordförande för Sveriges Violinbyggarmästare

Ingrid och Per Welins Pris

En fin och synnerligen vällovlig gärning manifesteras varje år genom utdelandet av makarna Welins pris till en framstående stråkpedagog. Och då avses inte bara den gärning som pedagogen ifråga utfört, utan kanske i än högre grad den framsynta och samhällsekonomiskt effektiva gärning själva detta stipendium utgör. Det torde vara i många avseenden osynligt vilken effekt hängivna stråklärares arbete har på vårt samhälle. Makarna Welin synliggör detta.

I år delades priset på 25.000 kronor ut till Karin Hans-Ers, som är violinlärare vid Bollnäs folkhögskola. Hon är dessutom ansvarig för stråkutbildningen vid nämnda institution, och hennes arbete har ahndlat om och handlar om att lotsa blivande stråkärare vidare till landets musikhögskolor, något som hon sedan hon initierade utbildningen 1992 har genomfört på ett svårslaget vis. Utdelandet skedde under festliga former på Kungl. Musikaliska Akademien i Stockholm.

Karin Hans-Ers får priset av Ingrid Welin

Carl Nielsen Masterclass

Carl Nielsen

Mats Rondin

Carl Nielsen Masterclass äger rum 9-18 oktober på Fyn i Danmark. En inriktning är stråkorkester. Konceptet är ambitiöst och siktar längre än en vanlig kurs. Det handlar om att skapa kontakter och ge promotion åt unga begåvade stråkmusiker.

I år leds stråkorkestern av Mats Rondin, och andra stråklärare som kan nämnas är Terje Moe-Hansen och John Ehde. Den som är intresserad kan få ut mycket information från hemsidan: www.cnmasterclass.dj

The 39th International ESTA Conference

BACK TO THE FUTURE

Meeting the new challenges of
MUSIC TEACHING

FALUN SWEDEN
1 - 5 June 2011

www.falun2011.com

TA DIG TON!

med Marita Sandberg

Nu är våren här med allt roligt som kan göras. Kapa ved, kratta gräsmattor, städa vindar, så frön med mera. Att våren är efterlängtd är det ingen tvekan om, men för oss musklärare är det oftast mycket inom jobbet som ska presteras, så vårbestyren där hemma får hinnas med så gott det går, eller sparas till det härligt

efterlängtdade långa sommarlov.

Jag har nu haft min sista vårkonsert på Åland. Efter 15 års arbete lämnar jag nu över till Erika Södersten. Lycka till Erika! Känns osäkert med jobb nu i dessa lågkonjunktur tider men det visste jag inte för 1 ½ år sedan när jag bestämde mej för att sluta. Jag får väl försöka skapa något.

På vår konsert firade vi att föreningen funnits i 15 år. Konserten var i Mariehamns nya kongress och konserthus Alandica. Konserthuset blev klart nu i vår så det var första gången vi hade konsert där. Konsertsalen var verkligen fin och det blev så festligt att få ha konserten där. Vi brukar annars ha våra konserter i sk ungdomslokaler "typ" svenska Folkets hus.

Till konserten hade vi engagerat artisterna **KIM & STEFAN**. Det blev en helt lyckad satsning. Vår avsikt med att engagera artister var att våra elever skulle få uppleva hur det är att få spela med och även lyssna på "proffs".

Mina 44 elever gjorde första avdelningen av konserten men Kim och Stefan var med på vissa nummer samt deras ackompanjator Mattias som kompede oss på nästan alla nummer. Efter paus var det KIM & STEFANS tur att underhålla oss och det gjorde de så bra. Mina yngsta elever 5 – 7 år satt på första rad och jag trodde att de skulle bli trötta, men det var de som verkligen hängde med och hade riktigt kul. Konserten avslutades med att vi alla spelade några nummer tillsammans och Kims fiol tog eld. Ni må tro att alla barnens ögon blev stora då (även mina). Jättetrevliga artister att jobba med. De kom ner till vår nivå och hade kul med oss. Jag kan verkligen rekommendera dem till flera musikskolor.

Livet består inte bara av glädje.

Min käre vän och kollega musikern **Maritha Kvensler**, Göteborg har efter en tids sjukdom den 14 april avlidit. Maritha blev bara 44 år gammal.

Jag lärde känna Maritha genom mitt första fiolläger sommaren 2005. Hon hade sett annonsen om lägret och anmälde sin dotter och erbjöd sin hjälp i fall den behövdes. Nu började vårt samarbete. Tre uppskattade roliga fiolläger

har vi haft tillsammans. Sommaren -08 tog vi ett uppehåll då Maritha var sjuk.

Hon låg på sjukhus då mellan jul och midsommar men kom efter utskrivningen upp till sitt sommarhus i Hälsingland och vi träffades. Maritha hade haft blodförgiftning och fått operera bort en del av sina fingertoppar. Som musiker förstår ni alla att det är en stor katastrof.

Maritha hade tidigare börjat att avlasta Eva Bogren att undervisa. Hon såg nu sin framtid att fortsätta det roliga arbetet med att undervisa. Trots sin långa sjukdomstid var hon full av glädje och vilja, att nästa år då ska vi ha fiolläger igen. Vi började planera och allt såg ljusst ut men så blev Maritha sjuk igen.

Det blir fiolläger i sommar men utan Maritha.

Kvar finns minnena av vad vi gjort tillsammans. Den positiva kraften och glädjen. De lätta lösa-strängs stämmorna. Vårt fina samarbete. Vår vänskap.

När sorgliga händelser inträffar ger det en del tankeställare om hur viktigt det är att ta tillvara på livet och inte ta det för självklart. Att fundera om det verkligen är värt att bråka med sin kollega om små saker. Att sluta att haka upp sej på saker och ting. Kanske felet ligger hos mej själv ibland också. Kanske mitt bemötande inte är vad jag tror. Kanske mitt humör inte var på topp idag och det drabbade fel person.

Tack vare musiken har vi en så fin känslomässig uttrycksform. Vi kan förmedla glädje, sorg, ilska, tröst och kärlek. Låt oss alla tänka på det och lära våra elever att använda och förmedla det. Vi pedagoger som bara undervisar och undervisar skulle säkert må riktigt gott om vi spelade mera tillsammans utan prestige och bara accepterade varandra precis som vi är. Alla försöker vi göra vårt bästa.

Var rädda om varandra hälsar

Marita Sandberg

marita.sandberg@bredband2.com

Allt i noter!

Klassiskt, Kammarmusik,
Pop, Rock, Jazz, Kör,
Playalong, Singalong.

**Besök oss i butiken eller
beställ från vår webshop
www.aulosmusik.se**

Folkungagatan 67
116 22 Stockholm
Tel: 08 - 642 24 00
Fax: 08 - 642 24 22
aulos@aulosmusik.se

NORDIC VIOLA
SYMPOSIUM 09

STOCKHOLM 9-11 OCT Kungl. Musikhögskolan

ATAR ARAD

Bloomington University, Indiana, USA

TIM FREDRIKSEN

Det Kgl Danske Musikkonservatorium, København

JOUKO MANSNERUS

Sibelius-Akademien, Helsingfors

MORTEN CARLSEN

Norges Musikkhøgskole, Oslo

HELGA ÞÓRARINSDÓTTIR

Sinfóníuhljómsveit Íslands

PETRAS RADZEVICIUS

Lietuvos muzikos ir teatro akademija, Vilnius

MAX SAVIKANGAS

International Viola Society

VÄRD: HENRIK FRENDIN

Kungl. Musikhögskolan, Stockholm

med flera

norden
Nordisk Kulturfond

Nordic Viola Society

KUNGL. MUSIKHÖGSKOLAN

Konserter, master classes, föredrag, instrumentutställning m.m
Kungl. Musikhögskolan | Valhallavägen 105, T-Stadion | www.kmh.se/viola

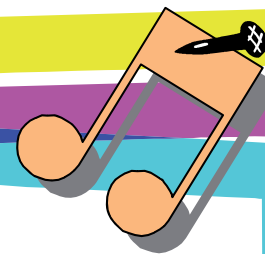

Branschförbundet för kvalificerade violinbyggare och reparatörer

www.violinbyggarmastarna.se

Stråkplanket

Hej alla!

Det börjar dra ihop sig till avslutningar och då kan det vara bra att ha lite lekar till hands!

Här kommer några! (Som ni säkert redan kan...)

Flygande fiolen: Kopiera en fiol på ett A4 papper som ni sen klipper ut. Dela in eleverna i minst två grupper. Varje grupp får en utklippt fiol och en dagstidning. Sen gäller det för en deltagare i varje grupp att vifta med tidningen framför pappersfiolen så att den flyger iväg till en förbestämd plats. När man fått pappersfiolen dit tar man sen fiolen och tidningen och springer tillbaka så att nästa deltagare får göra. (Eventuellt rundar man och 'viftar fiolen' även på tillbakavägen.) Den grupp som blir först klara har vunnit.

5-kamp:

- * Kast med liten stråke (Säkert finns det kasserade stråkar från instrumentförrådet...)
- * Balansera hakstöd på en sked (Svårare än man tror...)
(Eller balansera ett axelstöd på huvudet)
- * Två och två går/springer rygg mot rygg och håller fast ett tomt fiolfodral mellan dem.
(detta är MYCKET svårare om man väljer ett cellofodral..)
- * Kasta stackelstöd i en hink/öppet fiolfodral
- * Lägg (många) harts i en plastpåse/glasburk. Som utslagsfråga får alla gissa antalet.

Läs Lenas artikel angående projektet radiosymfonikerna gjorde med kulturskolor och musikskolor i Stockholms län. Kanske något att försöka få fler proffsorkestrar att göra!

Nästa nummer funderar jag på ta upp frågan med dator och IT i undervisningen.
Fundera och tyck till.

Skön sommar!

Min mail: nina_kronqvist@msn.com

/ Catharina

Sara skickade in ett blogg tips!
Vad sägs om en musiklärares vardag...

<http://musiksalen.blogspot.com/2009/02/spela-musik-tillsammans.html>

ÅRSMÖTE 2009

Svenska Stråkläraryrket

Musikhögskolan i Malmö lördag 28 mars 2009

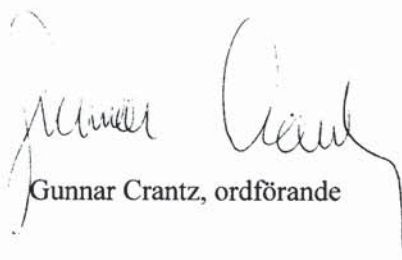
Protokoll

1. Ordförande Gunnar Crantz hälsar välkommen, och tackar Lars Jöneteg samt den vid årsmötet icke närvarande prefekten Sverker Svensson för arrangemanget vid Musikhögskolan i Malmö i samband med årsmötet.
2. Gunnar Crantz valdes till mötesordförande
3. Per Helders valdes till mötessekreterare
4. Katalin Tibell och Karin Olsson valdes till justeringsmän
5. Kallelsen till årsmötet godkändes
6. Årsmötets dagordning godkändes
7. Årsberättelsen gavs i muntlig form, och styrelsen åtog sig att publicera den skriftligt i kommande nummer av ESTA Newsletter. Kassör Johan Falk redogjorde för bokslutet.
8. Revisionsberättelse från revisorerna Peter Eriksson och Helena Hansson lästes upp
9. Årsmötet beviljade styrelsen ansvarsfrihet
10. Arvoden till funktionärer fastställdes till 0 kronor.
11. Årsmötet accepterade valberedningens förslag, vilket innebar att Anna Lindal, Per Helders och Leif Elving omvaldes, samt att Monika Jonasson valdes in i styrelsen som ersättare för Ingemar Edström som avgick.
12. Till revisorer valdes Peter Eriksson och Ulla Magnusson. Ingemar Kullberg valdes till revisorssuppleant. Valberedningen, som bestått av Eva Fredljung och Catharina Ericsson omvaldes.
13. Sven Karpes och Sixten Thörns minnesfonder förklarades avslutade. Information om 2011-gruppens arbete gavs till årsmötet i muntlig form.
14. Ordförande Gunnar Crantz förklarade årsmötet 2009 avslutat.

April 2009

Per Helder, sekreterare

Gunnar Crantz, ordförande

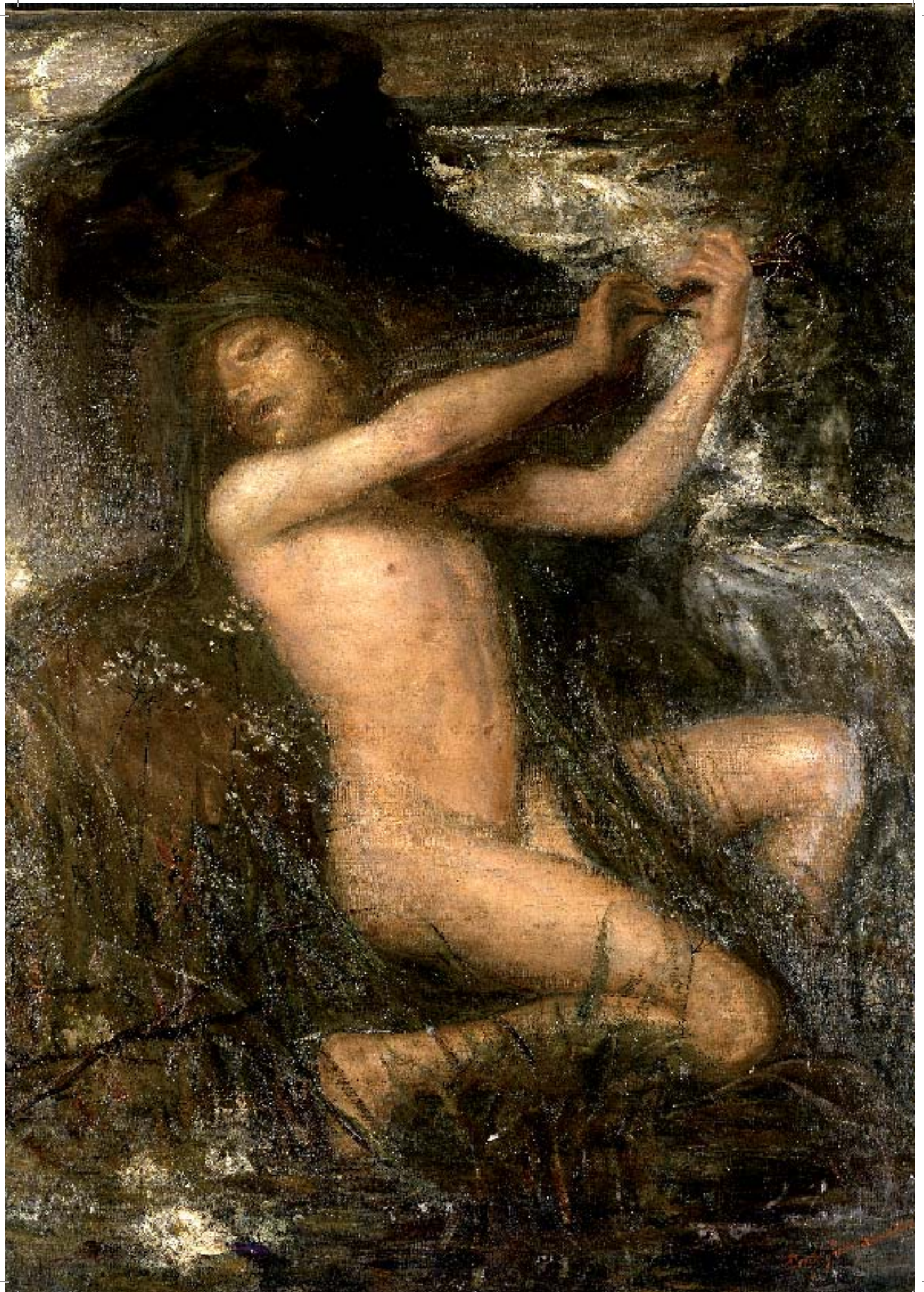
Justeras:

Katalin Tibell

Karin Olsson

FALUN 2011

två år kvar

Passa på och njut av Ernst Josephssons oljemålning Näcken från 1882. Den handlar om stråkspel, om lidelse, om det nordiska ljuset och om att påverka andra människor. Precis samma saker som Falukonferensen handlar om...

Som tidigare meddelats kommer du som medlem i Svenska Stråklärlärförbundet fortlöpande kunna läsa om hur förberedelsearbetet fortskrider. Vi hoppas att du ska fatta intresse för detta evenemang. Vi hoppas att du kommer till Falun om två år, eftersom det kommer att bli ett unikt tillfälle att påverka förutsättningarna nu och i framtiden för vårt yrkesområde. Planera in detta redan nu. Läs mer på hemsidan: falun2011.com

Arbetsgruppen hade möte den 3:e maj i Stockholm. Då diskuterades allmänt konferensens innehåll. Vidare påbörjades arbetet med att specificera arbetsuppgifter. Redan nu börjar de enskilda förberedelseåtgärderna utkristalliseras på pass klart att varje åtgärd kan delas ut på en ansvarig person. Detta arbete kommer att fortsätta till hösten.

Som alltid är du välkommen med synpunkter och förslag, antingen hit till tidningen eller till någon av medlemmarna i arbetsgruppen. Och som sagt, planera in 1-6 juni 2011. Vi kommer att ha ett antal olika alternativ för boende i olika prisklasser.

För arbetsgruppen

Per Helders

FOLKMUSIK - STRÅKLÄGER

Under dagarna 30 juni - 5 juli anordnas ett läger i folkmusikspel i Norrbo, som ligger 25 km väster om Hudiksvall. Detta läger är från och med i år öppet för alla stråkinstrument.

Under kursen arbetar vi både med noter och med gehör. All undervisning sker i grupp. Deltagarna delas in i olika kunskapsnivåer. Varje dag spelar alla oavsett nivå tillsammans 1 tim. Vi kommer att samarbeta med Norrbo spelmanslag samt Dellenbygdens ungdomsorkester. Någon dag dansar vi också. Lägrets höjdpunkter blir när vi deltar i Norrbostämman lördag em, samt på söndag då vi avslutar lägret med deltagande i Delsbostämman både i kyrkan samt på spelkullen.

Vi håller till på Norrbo skola och sover i klassrum på hårt underlag.

Varvat med spelövningarna finns tid till lek och bad.

Lägret är öppet för alla mellan 10 - 18 år och spelat i minst 1 år på sitt instrument.

Vi välkomnar elever på fiol - altfiol - cello - basfiol - nyckelharpa.

Lärare på lägret blir:

Marita Sandberg - fiolpedagog samt spelledare för Norrbo spelmanslag. Kursansvarig.

Monika Renström - cellopedagog på Hudiksvalls kulturskola. Ytterligare minst en till fiollärare som ej är klart idag.

Du som är intresserad kontakta Marita Sandberg på telefon 070-696 44 50 eller mail: marita.sandberg@bredband2.com

MUSIKHÖGSKOLAN INGESUND

UNIVERSITETSKURS

Violin-/violametodik, fördjupning 15 hp

Kursen ger en omfattande och detaljerad kännedom om undervisningslitteratur och repertoar på högre nivå och utvecklar den studerandes förmåga att bedöma spel-litteratur ur såväl konstnärlig som pedagogisk synvinkel.

Kursen ges genom seminarier under läsåret 2009/10 vid 5 tillfällen.

Lärare: Ulla Magnusson, lektor i violin.

Anmälan senast 14 augusti

Anmälningsblankett och mer information hittar du på www.imh.kau.se

MUSIKHÖGSKOLAN
INGESUND

Snart finns hela vårt sortiment
på webben

Fiolaffären
I STOCKHOLM AB

I maj lanserar vi vår
webbshop på
www.fiolaffaren.se
Välkommen!

Tobaksspinnargatan 4, 08-668 13 15, mån-fre 12- 18 & lör 11- 14

Presentationen: SKÅNELÅTAR FÖR SMÅSPELMÄN

av Ninni Carr

Notbok? Varför skriver man en notbok?

I mitt fall fick jag en stor dos ilskeadrenalin av en notbok som SSR (Sveriges Spelmäns Riksförbund) gav ut. Den innehöll låtar från hela Sverige och Skåne var representerat med flertalet låtar. Jag var då mycket aktiv i Skånes spelmansförbund och spelade med alla barn och ungdomar både vid sommarkurser och vid något som vi har i Skåne som heter Barn och Ungdomsstämmor. (B o U) Det sistnämnda går till så att alla träffas för att lära sig sånglekar och dans och sedan får man lära sig en ny låt. (Nästa B o U är i Lund 23 januari 2010! Välkomna!) B o U stämman slutar med allspel vilket innebär att alla spelar utantill några av Skånes mest spelade låtar under ledning av en allspelsledare. En av dessa låtar är en slängpolska efter Inga Persdotter. Den låten kan man hitta i de flesta arkiv i Skåne och jag har sökt och hittat ungefär 40 olika varianter. Alla går i tretakt med tydlig betoning på 1 å 2 å 3 å (Se Ungersk dans nr 5 vid Vivace stället) Låten är även känd som "All världens polska". Texten är Opp å ud å å. Det ska förstås uttalas på breaste skånska och det betyder på rikssvenska: Upp och Ut och iväg... När jag slår upp SSR:s låtbok så finns den med i tvåtakt och kallas Festmarsch från Skåne... Då blev det ett antal telefonsamtal norrut med stilla undran om utebliven möjlighet till korrekturläsning... Slutkontentan blev att vårt kulturarv är en fantastisk gåva att förmedla till nästa generation och det kändes oerhört viktigt att det som sätts på pränt görs med urskiljning och rejäl dos ursprungsforskning. Jag tror att både Grieg, Alfvén och Sibelius hade blivit ledsna om deras låtar hade döpts om och ändrats tonart på...

Mitt mål var att samla in de låtar som barnen och ungdomarna fortsatte att spela på efter varje sommarkurs/Barn och Ungdomsstämman, det vill säga de låtar som "tände dem". Mitt andra mål var att ge en bild av den musik som var vanligast i Skåne från 1700-talet till 1990.

Tack vare mina barns (Tja barn och barn...21 och 20 år gamla nu) fiollärare Katalin Tibell, så är jag fullständigt och oåterkalleligt hängiven Suzukimetoden, därför kändes det helt naturligt att det tredje målet var att lägga låtarna i progressionsordning, så att man lättare förstår när eleven har kunskap och motorik att klara av låten. I min bok finns hänvisningar till Suzukiböckerna, så att om en elev behöver lång tid på en suzukilåt, finns folklåtar med samma svårigheter att spela på. Det går alldeles utmärkt att vända på det och spela enbart låtar, men komplettera med andra stycken. Huvudsaken man har roligt! Det fjärde målet var att ge en oerhört noggrann och detaljerad bild av de spelmän vars låtar finns representerade i boken. Ibland kan man i arkiven hitta en liten historia hur deras spelsätt beskrivs. Låtar/arrangemang provades i vårt Barn och Ungdomsspelmanslag och då kändes det naturligt att ge små tips om hur man kan variera sig när man spelar dem. Det som är roligt med boken är att alla låtarna är "levande" vilket innebär att när barnen och ungdomarna kommer ut på "spelmansstämmor" så kan de vara med och "buska" med alla spelmän för dessa låtar används flitigt av alla åldrar. Låtboken är uppbyggd så att de första 6 låtarna tillhör barnens repertoar sedan följer 50 låtar som spelas av de flesta vuxna och de sista 4 spelas enbart av tekniskt skickliga musiker. Kan man alla låtarna i denna bok bra, så kan man utan problem söka en utbildning som folkmusiker vid en Musikhögskola. Jag har ca 8 elever som har spelat ur denna bok som har gått vidare till högre studier. Det är en oerhört tillfredställande tanke att ens arbete bär frukt och glädjen i musiken förs vidare. Som

parantes kan nämnas att Riksdagens hela kulturutskott gjorde en resa till Skåneland 15-17 mars 2009 för att mötas med representanter från Skånes regionala kulturliv. Vid den stora middagsbjudningen på Residenset på lördagskvällen var "Ellnatrion" engagerade att underhålla. Elna Carr, Erika Risinger och Jeanette Eriksson. De har alla tre blivit riksspelmän på skånsk folkmusik och de kan alla låtarna i skånelåtar för småspelmän. Kulturutskottets ordförande Siv Holma skriver to m ett tackbrev till landshövdingen: "Till sist vill jag också tacka varmt för den festliga måltiden i residenset och för dina välkomstord där. Jag behöver knappast tillägga att jag alldeles särskilt uppskattade kvällens underhållning. Alla kunde ju se att jag 'lät mig ryckas med av Ellna-trions fantastiska spelglädje." Jag ville ha med historik både spelmansmässigt och dansmässigt så jag kontaktade Skånes då mest kända forskare inom folkmusikområdet och fick två bra artiklar av dem. För mig känns det helt naturligt att folkmusik är som "NGOMA" det som den Tanzaniska musiken är känd för. Allt hör ihop! Är man folkmusiker så nog sjunger man, spelar, dansar och spelar till dans! Jag tycker det är oerhört viktigt att man för vidare denna treklang; sång, musik, dans, så att man på ett naturligt sätt förstår hur varje låt ska spelas för att det ska underlätta för dansarna.

Eftersom jag är rytmikpedagog i grunden (vilket jag är oerhört tacksam för) så känner jag att jag har fått ett tankesätt som är logiskt, kreativt, analytiskt och möjligt att transferera till alla elever och situationer. Det kändes därför naturligt att skriva små pedagogiska tips hur man kan gå tillväga för att ha roligt med barn och ungdomar. Jag älskar att analysera och hitta lösningar till mina elever för att underlätta deras strävan till fulländad ton, teknik, danssväng och rytmik.

Boken är också uppbyggd så att man från FÖRSTA fiollektionen kan spela med i spelmanslaget, med kompisen som började förra året och/eller med läraren. Igår hade jag tredje lektionen med en flicka vars "kompis" har spelat i 1 år. Hon och kompisen spelade tillsammans 8 låtar där jag spelade tredjestämman. Gissa om föräldrarna blir imponerade! Att muscisera tillsammans och skapa musik så fort som möjligt kan inte nog poängteras! Det finns också gömt i boken en utbildning till "kompimusiker". Här kommer utdrag ur min "metodikbok" till ovanstående bok (som bara är på utkastplanet, men några mål kvar i livet måste man ju ha...)

Att kompa på fiol

Att lära sig kompa på fiol öppnar en helt ny värld där du plötsligt kan vara med och "buskspeja" med oändligt mycket fler människor utan att vara rädd för att störa en vacker melodi som du kanske inte har lust, ork, tid eller hinner med att lära dig. Det kan också vara så att när du kommer och kompar så får låten det lilla extra lyft den behöver för att det ska låta extra bra! När du ska börja att lära ut komp till små barn så börjar du med:

En lös sträng:

- Ingen strängväxling, samma rytm som melodin (exempel: *Gille, Inga pengar har jag*. Låtarna finns i Skånelåtar för småspelmän)

Nummer två i utvecklingen blir därefter:

- Lös sträng med strängväxling på två strängar samma rytm som melodin (exempel *Brännvinspolska, Eng från Skåne, Nollan åssä ettan*)

Nummer tre utvecklar du till:

- En/två strängar med egen rytm / riff som fortsätter hela tiden
(exempel *Här kommer pågar, Ja sau i östa, En göing, Norsken*)

Nummer fyra i komputveckling blir då:

- Ett finger (exempel *Björndansen*)

- Två fingrar (exempel *Lönsbodapolkan*)

- Tre fingrar (exempel *Lindahl har en polka gjort*)

I nummer fem når din elev oanade framsteg:

- Ackordskomp på två-tre lösa strängar

- Två rytmer (exempel *Loshultspolketten*)

I nummer sex börjar det likna vuxenkomp:

- Ackordskomp med två strängar och fingrar

- Tre rytmer (exempel *Hamburgerpolka* och *Margots mazurka*)

I nummer sju är du nu en fullfjädrad kompare á al "Komp-Sven:"

- Ackordskomp med basgång över flera strängar och olika rytmer
(exempel *Skånevalsén*)

I nummer åtta går du igenom de vanligaste ackorden som finns och hur man kan ta dessa på fiolen:

- Rita gärna upp ackorden upp och illustrera dessa på noter. Skriv in ovanför en not i ex D-dur D och G så att de läser ackordanalysen och kompar dig på låten.

I nummer nio spelar du enkel låt och medan du spelar ska de hitta:

- Tonika och dominant

Examensprovet är när du spelar en enkel låt med tonika, dominant och subdominant och de själva hittar dem och kompar dig... kan kompa till...sedan utökar du bit för bit med fler ackord och färgningar - beroende på hur "traditionell" du är...

I vårt spelmanslag så har vi en otroligt skicklig illustratör Göran Bergkvist. Jag kände med en gång att han kunde förmedla exakt rätt känsla så att varje låt får den inspiration som den behöver. Skånelåtar för småspelmän skickades för övrigt runt till 50 olika korrekturläsare och vi fick in många oerhört värdefulla tips på ändringar.

Till sist så vill jag säga att en dubbel-CD skiva, med alla låtar inspelade, är på gång och har varit så under mycket lång tid. Problemet med material är att har man en gång fått dem på prant eller på "spår" så kan man inte ändra så lätt. Mitt mål med skivan är att presentera olika spelstilar i Skåne och få skivan att vara pedagogisk för de som behöver lyssna enbart på låten, men ändå få den att svänga och där improvisationen och variationen framkommer. Eftersom jag hela tiden har arbetat ideellt för Skånes spelmansförbunds räkning så är det mycket låg budget till allt, så musikerna har i princip ställt upp för den goda sakens skull. Jag har valt musiker utifrån olika kriterier såsom:

- Oerhört skicklig dansmusiker
- Sanslöst driv i stråken
- Makalös tonkvalité
- Klockrent spel
- Rytmitiskt överlägsen
- Variationernas mästare

När skivan kommer kan jag inte sia om, men det är i dagsläget 3 låtar kvar att "få till".

Sommarkurs kommer att hållas i år igen med låtar ur boken och även andra låtar: Det är då kombinerat rid- och fiollåtar för information se www.skanefolk.se under rubriken kommande kurser. Eller hemsidan www.spelmansgarden.se

Vill ni höra mig spela så gå in på min myspace:

<http://www.myspace.com/ninnicarr>

Är du intresserad av boken "Skånelåtar för småspelmän" så finns den att beställa hos skånes spelmansförbund!

PRIS: 120:-

Beställningar kan göras genom att kontakta:

Lars Vretare

Rektorsvägen 10

224 67 Lund

046-134425

larsvretare@hotmail.com

Text: Ninni Carr

Bild: Per Helders

Sveriges ledande gymnasium för blivande proffsmusiker

80 minuter instrumentalundervisning per vecka i tre år

Gemensam lektion med pianist varje vecka i tre år

Kammarmusik varje vecka i tre år

Symfoniorkester, kammarorkester, kör

*Samarbete med Gotlands Tonsättarskola och med
skolor i Tyskland, Finland och Estland*

Falu Sommarakademi med bl a Kungsbacka Pianotrio

*Klassisk musik och jazz. Påbyggnadsutbildningar
i klassisk musik, jazz, folkmusik och scenisk dans*

Riksintag